

Előfizetési árak
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . . . 5 — „
 Negyedévre . . . . . 2 — 50 „
 Egy hónapra . . . . . 1 — „
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasábon heti sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések alkalmán külön megbeszélendő. Bélyeg díj minden külön beutazástól 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilvántartási költségek minden heti sora 50 krajczár.
 Hirdetések fölvetetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Eljen a király?

1867 június 8-án nagy esemény történt Magyarországon. E napon koronázták meg Ferencz Józsefet Magyarország királyává. Ez a fényes és történelmileg nevezetes nap nemcsak a nemzet és az uralkodó között létesült kibékülésnek, alkotmányos életünk ujászületésének, hanem egyszersmind a kölcsönös bocsánat és a feledésnek is napja volt.

A nemzet kész volt megbocsátani akkor mindazt, a mit az uralkodó kétségkívül gonosz tanácsadóinak ösztönzésére — a magyar nemzet ellen egykor elkövetett. A nemzet, — pedig sokat kellett megbocsátania, egész őszinteséggel kereste a kibékülést és mikor a király — fején Szent István koronájával és kezét a szent evangéliumos könyvre téve megesküdött arra, hogy Magyarország alkotmányban gyökerező jogait tiszteletben tartja, s azt ugy maga megtartja valamint mindenkivel megtartatja, teljesen megbocsátott.

A magyar nemzet, most — 25 év után — örömmel győződhetett meg arról, hogy országunk koronás királya hű maradt a szent eskühöz.

Ma — 25 év után — örömmel adhatjuk hírül, hogy a 25 év előtti kibékülés biztosítékait a király megadta a nemzetnek és ama reményeket, melyek a kibékülés nagy tényéhez fűződtek a király beváltotta.

A mint a nemzet is amaz emlékezeten napon ünnepélyes fogadalmat tett arra, hogy régi sérelmeit nem fogja felpanaszolni.

A nemzet is megtartotta a szavát. Őszintén járt el a kibékülésnél, mert megbízott abban, hogy a király is hasonló érzelmekkel és elhatározással esküdött meg az ország alkotmányára.

Hogy mai napig mindkét fél — nemzet és király — hűen és becsülettel megtartotta mindazt, a mire vállalkozott, a mit esküvel és fogadalmakkal pecsételt meg — egymagára is elég ok arra, hogy a történelmi nevezetességű esemény emlékét most — 25 év múltán — mindkét

fél felujtsa és közös öröm közt ünnepelje meg.

Hogy a nemzet örömmünnepet fog ülni a koronázás évfordulati napján, azt élénken bizonyítják azok a nagyszabású előkészületek, melyek az ünnepség külső díszének emelése céljából már hetek óta tételenek.

Ámde, bárminő legyen is fényre és külső díszre nézve a jubiláris ünnepség, annak valódi becsét az a páratlanul benső és szeretetteljes viszony adja meg melynek a jubileumi ünnepségek csak igen szerény kifejezői lesznek.

A nemzet fiait nemes vetélkedést fejtenek ki, hogy illő fényrel dokumentálhassák külsőleg is azt a szeretetteljes lojalitást és törhetlen ragaszkodást, melyel az uralkodó személye iránt viseltnek. Viszont azt is látjuk, hogy a király szíve is örömmézzel fog eltelni, látva maga körül az iránta való szeretet és ragaszkodásban egygyé forradt nemzetet.

Ily kölcsönös egymás becsülés, egymást megértés és szeretet fogja maradandóvá tenni 1892. évi jun. 8-nak emlékét, mint a hogy e szeretet érlette közkinccsét az 1867. jun. 8-iki nagy eseményt.

Egy szigoruan alkotmányos érzelmű és lovagias király és egy alkotmányára és közszabadságára büszke és lovagias nemzet fog együtt ünnepelni 1892 június 8-án, mint a hogy ugyancsak e két faktor egyetértő elhatározása tette történelmileg és politikailag becsessé 1867. jun. 8-ikát. És legyen is e nap a király és nemzet ünnepe.

A király ezentul is lelje népe boldogságában örömet; a nemzet fiait pedig felujlva ama szép nap emlékét egy szívvel-lélekkel kiálták:

Eljen a király!

A magyar nemesség hanyatlása.

A magyar arisztokrácia, a magyar előkelő nemesi családok hanyatlását panaszojják számosan. Ha a magyar demokrácia lépne helyébe, a vesztesség nem érintené a nemzetet annyira, mint midőn azt látjuk, hogy a nemességnek a politikában és a

társadalomban lehanyatlásával veszendőbe megy azon befolyás, mely idegen ajku megyékben, a magyar faj hegemoniáját és a magyar állam uralmát századokon át biztosította. Mert hogy Hevesmegyében az A. nemzetség, vagy Vasban a B. család elveszté birtokai nagy részét és hatalmas befolyását s az uralom átszállott a magyar városokra, Eger, Gyöngyös vagy Szombathely polgáira, azon nincs mit busulni; de ha Ungban, vagy Trencsénben az urak elpusztultak, ha Naszód, vagy Torontáiban a magyar arisztokrata családok a földet és a vele járó befolyást elvesztik: az államépület részéből itt is, ott is kiesnek a kövek, melyek a falakat hordozták, s mely helyükbe lép, a tapasz, homok és sár, az idők viharának ellentálcái képtelenek.

A társadalmi szervezet kérdései tehát kiváloan politikai kérdések, kivált nálunk azok.

Vajjon nem oka-e maga a nemesség is hanyatlásának? A szabadságharcban privilegiumaikról lemondottak; a Bachkorszakban hivatalt nem viseltek a magyar urak, sőt hatóságilag üldöztek; az új alkotmányosság alatt korteskedésre költöttek rengeteg összeget; a liberális törvényhozással a mozgó tőkének biztosították minden előnyt a földtőke felett, s a föld teljes emancipációjával az összes földbirtokot mozgósították; a nagy adókat megszavazták, chevaleresque hazafissággal saját vesztőkre szavazták meg; a földhittel kiskoru könnyelműséggel éltek; következtek a rossz termések, az áradások, az amerikai verseny és sorra buktak. Ki eladósodott, azt az uzsora megölte.

Nincs vesztegetni való időnk, a mit még menteni lehet, meg kell menteni. A pusztulásnak határt kell szabni; a ki elbukott, fel kell emelni, bacsak lehetséges. A hol az öreg urak az új világba beletalálni nem képesek, a fiatalokat ugy kell nevelni, hogy önérejből, azaz munkával megéljén s társadalmilag ismét felemelkedni bírjanak. A családoknak önmagukon kell segíteni, mert másoktól várni segítséget nincsen joguk.

Ez az miről szólni kívánunk. A nemes gőg nálunk igen gyakori, olyanoknál is, kikben a nemes büszkeség hiányzik. Úrfiainknak derogál az, és derogál amaz, csak a semmítővő léhaság nem derogál sokaknak. Tanulni sem szeretnek, dolgozni még kevésbé.

ként a mulandóságnak és enyészetnek, mely még a legelső huszárok híre-nevét is képes megemészteni. De hogy is mondta Tóth Kálmán egyik talaló versében? . . . Igen:

„A csillag is akkor hull le,
 Mikor lezsebhen ragyog,
 És szétpattant a buborék,
 A midőn már legnagyobb le

A szétpattant buborékot pedig a számító emberek többé semmibe sem veszik, mert feledik, hogy a buborék egykoron aranyos csillag volt, mely ragyogásával, fényével betöltötte a félvilágot s bámulásra indította az embereket, a Tamás apostol eme hátatlan és kétkező fiait. A fényes csillag szétpattant, ragyogása homályba veszett, — vakító sugarait felémészttette a sötétség, melyet sokáig leigázva tartott, tulragyogott. A nagy fénylő egész apró szilánkokká, buborékokká bomlott szét s az embereket, kik csak a jelen behatásai alatt élnek, többé mi sem emlékezteti ama büszke ragyogású csillagra, mely sugaraival egész betöltötte kebleiket és lassan-lassan elfeledik azt. A jeltelen sirt benővi a gyeűi, a muhar, tarkabarka mezei virágok ezrei, melyeket ismét a buja növényű gyom, s paraj szorit le a hősök jeltelen sírjáról. A vérről áztatott talajt szantogató paraszt pedig, ha ekéjével rozsdás vasdarabot vetett ki a föld aljából, egykedűven félre veti, félre rugja azt, mely pedig egykoron hirt szomjazó vitéz fénylő kardja is lehetett, melyet tisztelt a jó barát s melyre remegve gondolt az ellenség. A sirok felett enyészett és feledés lebeg s a hősök nevét nem csupán a hősök tettek, melyekkel korukban a félvilágot ámulatra gerjesztették, hanem az eszme, ha ugyan eszméért küzdöttek, mely örök, teheti és teszi is minden bizonnal halhatat-

Társalgás, kártya, sport s az uri passziók külfölte nemei töltik ki életüket, senki hasznára, maguk kárára. Költeni tudnak, szerezni nem. Jövőkükkel nem törődnek sokat. A gazdaságot a pamagról úzik, számadásokat nem vezetnek. Jövedelmeiket s vagyonuk állapotát csak körülbelül tudják, takarékoskodni egyáltalán méltóságukon alólnak itelik.

Ezek igen rossz kilátások a magyar nemesség jövőjére nézve.

Mert az ősi birtoknak már csak fele van meg, az is osztály alá kerül. Ez a fél is félig van terhelve a földhitelintézet kölcsönével. — Szerencse és szorgalom kell hozzá s a leggodosabb takarékoság, hogy a nemesi család birtokait még egy évtizedig megtarthassa s adósságait törleszthesse. Ezt sporttal vagy kártyanyereséggel eszközölni nem lehet.

Pedig alig képzelhető nyomasztóbb sors, mint valamely bukott előkelő család tagjának vagy ivadéknak lenni. Szörnyű fausse positionban vannak az ilyenek s egy egész életet az czipelik magukkal átkos örökségüket. Gyötirik magukat és mások által gyötörtetnek; nem tudnak lemondani előítéleteikről és nem bírnak eleget tenni azon követeléseknek, melyeket a társadalom, de leginkább arisztokrata kollegáik és rokonaik támasztanak a szerencsétlenek iránt.

Mert mi a tény — nálunk, nem másol? Az, hogy a magyar arisztokrácia és előkelő nemesség inkább néz a pénzre, mint a vérre s míg a meggazdagodott parvenueket könnyen felveszi, addig az elszegényedett arisztokratákat hamar lenézni. Mivel a ki gazdag, az tud velük parádézni és költeni, a ki pedig szegény, az nem tarthat lovakat, nem vihet nyílt házat, nem járhat divatosan, sőt dolgozni kénytelen. Az ilyen nem való a társaságra, s ha megjelen, csak rokonait zsenirozza.

A hol a nemesség önmagát, saját életét, a leszármazását, nem tiszteli, a hol ugyanazon család tagjait az arisztokrácia a vagyon szereszerint különbözön taksálja; a hol maga a nemesi család megtagadja saját véréit, ha szegény s nem gondoskodik azokról, kik elbuktak hogy a név tekintélyét fentartsák: hogyan lehessen a mai demokratikus világban, a jogegyenlőség és a közmívelődés idejében ily országban nemesség tekintélyét megőrizni? Vagy maga az arisztokrácia, maguk a nemesi családok őrzik meg — vagy senki.

lanná. Azért feledhetetlenek a későbbi szabadságharc dicső hősei, kik eszméért küzdöttek, nem mint Nagy György és vitéz társai, kik pedig szintén hősök, batrak és vitézek voltak megannyian, de a kiket csak egy hozzájuk hasonló, porból formált, bár biborba öltözött, ember, ur, zsarnok szeszélye kevert, üzött, hajtott véres csatákból véresebb csatákba. Ezért haltak hiába Nagy György és társai, a kiket azonban felednünk még sem szabad, mert mindenek felett is hősök és magyarok voltak ők! . . .

Az 1799-ik évi Rajna-menti hadakozások alkalmával Ginglingen falucskánál egy Fodor nevű szabados huszár tüntette ki magát vitéz haditettel. Fodor ugyanis négy fegyvertársával, egy éjszakai őrtilás alkalmával, egész osztály ellenséges lovas mindaddig feltartott, míg több huszárság nem érkezett segélyükre, kikkel együtt az ellenséges lovasságot szétkergetvén, saját táborukat az ellenséges sereg egy váratlan, éjszakai meglepetésétől megmentette. E helyen érdekes megjegyezni, hogy ez a Fodor, ki egy h-nánási születésű hajdufi volt, a hosszadalmas francia háborúk folyamán, kiváló vitézséggel és bátorsággal folytán a közlegénységéből — őrnagyi, vagy talán éppen ezredesi méltóságra emelkedett. Azonkívül a császártól igen szép dominiomot és nemesi rangot kapott; alapítója lévén így a H-Nánáson elterjedt, de több debreczeni uri családdal is rokon. Kis-Karándi és Nagyváradinemes Fodor családnak.

Még az 1800-ik évben is számos ütközetben harcolt vitézül az ezred, melynek egy osztálya Waldsatten vidéken ismét 600 francziát, majd később újból 400 francziát ejtett

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

HUSZÁRHATVÁGÁSOK.

— Egy régi, magyar huszárezred történetéből. —
 Irta: ifj. Mórós Pál.

III.

Az 1796-ik év október havában Steinhäusen-nél állott ki az ezred erős vkereresztését, hol is a Moreau által újból megvert császári seregnek képezvén utóvédét, az ellenség gyalogságától és tiszerte nagyobb számú lovasságától, csaknem fogságba ejtetett.

Az ellenség egész körülkerítette a sziklafalként álló s ádáz dühvel harcoló huszár osztályt, melyet ezuttal is csak ismert vitézsége és halál megvető bátorsága mentett ki a hinárból. Vitéz kapitányuktól Metséry-től vezetettve, marokra fogott karddal, vágtak neki az erős lánczót képező ellenségnek. Minden egyes lépés halálhozó volt. És mégis áttörték a győzelemtől mámoros ellenség sűrű sorait s kimenekültek ez uttal is a biztos veszélyből. Sok jó huszár életébe került ez a merész fegyvertusa, de még nagyobb volt a sebesültek száma, — mert nem volt tsak egyetlen egy Tiszt is, a kinek vagy magán, vagy legalább Lován lövés vagy vágás ne esett volna. Száz emberről és száz lónál több oda veszett e véres küzdelemben, sőt Temesy és Herman főhadnagykot is elfogták.

A már fentemlített hős Nagy Györgyről még más alkalommal is jegyzett fel érdekes haditényeket a krónikás huszár Tanárky, a ki az 1799-ik évben Nagy Györgyöt már mint »A-Hadnagyo-t» szerepelteti. Nagy György ekkor a Vlasits kapi-

atin,
 itők
 35—
 NOK!
 ra juttatni, misze-
 mra csinosan be-
 zett
 t
 este
 megnyitom.
 nek hosszú során át
 kezekni fogok azon,
 m a fogyasztó kü-
 ágos érmelléki
 tkezők, mint ki-
 zta kiszolgálás
 — vagyok
 tisztelettel
 IMRE,
 ndéglős.
 gy
 zembem.
 ra hozni, miszerint
 zletemet
 mben helyeztem át.
 a mai kor igényei-
 t jótállás mellett a
 rgyak legújabb di-
 bb árban teljesítek.
 GYÖRGY
 LÁSZLÓ
 -utca
 abb raktárát,
 messzélü és egő-
 es vászon
 DÖKBŐL,
 szines
 szt kendőcskéből
 használatára.
 gesség:
 szélü
 ZON
 an himzett betűvel
 rt 80 kr.
 6.

Hogy mennyire hiányzik a magyar nemesi családokban az összetartás, azt ezer példa bizonyítja. Sok nagyobb számú ősrégi nemesség nem is tart rokonságot a fiágon levő rokonnal, az előkelőbbek a kevésbé előkelőkkel akárhányzser egyenesen eltagadják. Restellik, hogy nekik ily szegény rokonaik is vannak, kik kevésbé elegánsok. Ép úgy, ha valamely család egyik ága grófi, vagy bárói czímet nyer, ettől fogva a nemesi ágat nem tekinti magához méltónak, pedig a vér egy és ugyanaz. A mi a nevelést illeti, az meg nem mindig a főbb rangnál a sikerültebb.

Külföldön ez nincs így. Németországon bármily elterjedt legyen a család, annak minden tagja evidenciában tartatik és közösséget érez. Nem lehetnek valamenynyen gazdagok sőt ritkán azok; de a leggazdagabb sem zárkózik el a szegénytől s a család, mint ilyen, segíti, gondoskodik a gyermekek neveléséről stb. És a többi junkereknek sem jut eszébe kinézni a társaságból akarmelyik vagyontalan nemes embert, ha magaviselete kifogástalan.

A német nemesi családok épen az összetartásra és az egyes szegényebb sorsú tagok felszólására mindenütt családi egyleteket — Familienvereine — alapítottak. Családi gyűléseket tartanak, hol minden családtag megjeleni, vagy távollmaradását kimenteni köteles; ilyenkor megismerkednek egymással s megbeszélnek a családtagok viszonyait.

A legidősebb szokás pedig, hogy az egyletek családi tőkét gyűjtene a gazdagok adományaiból s azon alapszabály szerint, hogy minden családtag, ha gyermekei nincsenek, végrendeletet csinálni s vagyona bizonyos részét a családi alapnak hagyni tartozik. Ezen alapból segélyek és stipendiumok nyújthatnak, a leányok kiházásaitnak stb. Így aztán, ha személyes hibák, vagy erkölcsi bukás nem gátolják, a szegényebb sorsú német nemesek is képesek társadalmi állásukat fentartani, melyet a gazdag rokonok nekik nem hogy megnehezítenének, sőt ellenkezőleg, számukra biztosítják.

Ha a magyar nemesi családokban is volna ennyi közérzés és összetartás, nem látnánk annyi előkelő urat szánandó nyomorban. — Pauptas maxima meretrix. Nem találnánk annyi neveletlen nemesi származású fiatal embert, ki nem tudja helyét lenni, sem kenyerét keresni a társadalomban. A pusztulás képe nem volna oly szomorú, a magyar nemesség jövője nem lenne oly reménytelen.

Segíts magadon és az isten is megsegít. Az állam nem lehet rokkantak és szegények háza, a magyar nemesség apódjája. A nemesség Magyarországon csak úgy tarthatja megtársadalmi állását és töltheti be fontos politikai hivatását, ha önzessé magát. Tessek ezek fellett gondolkozni s a kire tartozik, cselekedni. Addig tessek módokról gondoskodni a magyar nemesség megmentésére, míg nem késő.

N. P.

fogságba. Andrást kapitány pedig, ki időközben, ezredesi rangra emeltetett, e harcban tanúsított hősi magaviseletéért, a »Mária Theresia Vitézi Rendjének Keresztjével tiszteltetett meg.«

Utolsó csatáját Stremberg és Amstäden között vívta az ezred, mely csak az 1801 március elein kihirdetett »Lunevillei Békesség« alkalmával mehetett a jól kérdemelt nyugalomba.

A Lunevillei békekötéssel együtt megszűnnek az ezred krónikás feljegyzései is, melyek közül én csak egy nagyjából böngésztem ki egy és más vitézi dolgokat, jellemzésére a régi magyar huszárok vitézségének, bátorságának, s világgokra szóló hősi hírnevének, melyről a fővezér Koburg herceg is, ki az 1793-ik évben vezérrelt az Armadát, igen elismerőleg nyilatkozik. Koburg herceg ugyanis egy az egész Armadában kihirdetett nyilatkozatában ezt az Ezredet *) mind szoros fenyték tartására, mind fejedelmihez való hívségére, mind vitézségére, mind vigyázóságára nézve különös dicsérettel felmagasztalta, és követeire való példautatott. Így vitézkedtek hajtandóan a magyar-huszárok, a kiknek valahányszor tettem a maikor cifra sujtásos, kifűzött, és parfümözött, kardcsörtető, s békés polgárokon kegyetlenkedő hadnagycsakai is példát és okulást vehetnének.

A SIRKERT-ŐR.

— Regény Mátyas király korából. —
Írtá: V. Gaál Karolina.
(Folytatás.)

A pap hódolatlanul üdvözlé a kegyes lelkű Erzsébetet, s midőn Etelkának búcsút intve kezét nyujta, ősz szempillái alatt könyecsképek rezegtek, s fájdalom hangon mondá: »Légy

*) »Ferdinánd Magyar Huszár Ezred.«

BELFÖLD.

A millenium megünneplése. Gyula város apátplébánosa Gündöcs Benedek tudvalegölök évek óta lelke-éddel fáradozik a Gellérthegyen építendő Pantheon eszméjének megvalósítására. A koronázási jubileum alkalmából felbuzdult közszellemet felhasználva, a pusztaszeri apát újra megszólal és azuttal nagyszabású tervét egy nyíl levelben fejtegeti, melyet gróf Károlyi Istvánhoz intézve, felkéri a nemes gróft, hogy »lángoló hazaszeretettel, népszerűségével és társadalmi nagy befolyásával« álljon élére az ügynek és ha a Pantheon tervét a kormány és képviselőház eljelené, indíttson országos mozgalmat a sajátban és társadalomban, szervezzen országos központi és vidéki végrehajtó-bizottságokat stb. Gündöcs Benedek e tervével kapcsolatban ramutat a pusztaszeri apátás romjaira, melyeket állam-költségen konzerválni kellene, azonkívül meg kellene jelölni az első nemzetgyűlés helyét legalább egy feliratos gránitemlékoszlóppal, körülötte pedig 25—30 holdnyi területet befásítani. Ez lenne aztán amaz arnyas szabad térség, a hol a mindennönnen összeseregölő néptömeg a millenium alkalmából tartandó nagy nemzeti hálaadó ünnepély után ősi szokás szerint »áldomást« ünne. Gündöcs Benedek arról meg van győződve, hogy Pusztaszer jelenlegi birtokos ura, Pallavicini Sándor öröf a szükséges földterületet és a hozzá vezető utat ajánlkozás, esetleg kisajátítás, vagy megvétel útján, hajlandó lesz a nemzet örök tulajdonául átengedni. Gündöcs Benedek a képviselőházhoz is intézett kérvényt előszeretettel ápoló eszméi megvalósítása érdekében.

Tisza Pista, mint kereskedelmi miniszter. A szabadalvú-pártban a Tiszaklikk nagy mozgalmat indított a Tisza Pista minisztersége érdekében kit, hivat a kereskedelmi miniszteri széken ohajtának látni. Sőt a »Politische Korre« szerint néhány hét múlva megistörténik a kinevezés. Mi nem csodálkozunk a felett, ha a bécsi hivatalos könyomatos lap tudósítása valósulna, mert valószínűleg tudják ott fent is, hogy ha az apja jól tudott kereskedni az elvekek, hat azt hiszik, hogy az István urba is szorult bele egy kis kereskedelmi talentum.

Kállay Béni jubileuma. Ma tölt be tíz esztendeje, hogy Kállay Béni átvette a közös pénzügyminiszterséget s ezzel Bosznia és Hercegovina kormányzását. Hogy erre a sok munkát, kiváló tapintatot, az embereknek és viszonyoknak alapos ösmérését kívánó tisztre nem lehetett volna nála alkalmasabb embert találni: arról tanúságot tesz az azóta lefolyt tíz esztendő története, mely tele van a legszebb sikerekkel. Kállay nemcsak lecsöndesítette s a helyzettel megbékítette ama két tartományt, mely akkor még ugyszólván nyílt forrongásban volt, nem csak rendezett kormányzati viszonyokat teremtett, hanem a kulturális és gazdasági fejlődés terén is bámulatos eredményeket tudott felmutatni. E tíz évi lelkes és okos munkásság történetét a bosnyák-hercegovinai országos kormány tisztviselői egy több mint hatszáz ívet tevő munkában írták meg, a melyet kéziratban ma adtak át a jubiléó miniszternek. A miniszter érdemei azonban kétségtelenül magukban a tényekben, ama két tartomány gyorsleptű haladásában vannak megörökítve s azokat mindenkinek a legnagyobb méltánnyal kell elősmernie.

KÜLFÖLD.

A regény vége. A román trónörökös, kinek szerelmi regénye a Román királyné egyik udvarhölgyével, a szép Vakarasz Helelennel, tavaly annyira foglalkoztatta a közönséget, jegyét váltott — de nem szive bálványával, hanem egy hercegével. Berlinből jelentik, hogy a német császár tegnapi proklamálta a román trónörökösnek, Ferdinánd hercegnek eljegyzését Mária edinburgi hercegnővel.

Borzaszto bányászerecsötlenység történt Csehországban a Przbiram mellett levő birkenbergi ezüstbányában, hol tüztámadt, mely iszonyu pusztításokat vitt véghez. Egyhangzó jelentések szerint attól tartanak, hogy a katasztrófának több mint 250 ember esett áldozatul. A tárnákban meg két száz munkás van, kik vagy odavesztek már, vagy közel vannak a megfulladáshoz. A »Deutsches Abendblatt« przbirami jelentése meghatóan rajzolja a szerencsötlenesség színhelyén uralkodó nyomort. A város körül fekvő falvakban általános a gyász, Przbiram utcáin parasztszekernek mennek keresztül, melyeken a holttesteket forgácsra fektetve és lepedőbe burkolva szállítják. A przbirami és birkenbergi temető, halottas kamrái tul vannak tömve. A przbirami bányából eddig 133 halottat hoztak fel.

A koronázási jubileum.

— Budapesti levél.* —

Párját ritkító fényvel ünnepli meg az ország fővárosa a koronázás negyedszázados fordulóját. Az egész Budapest lazás izgatottságban van; sok száz kez dolgozik az előkészületeken, melyek gomolyagából mindennap egy-egy új részlete bontakozik ki azoknak a nagyszabású képeknek, melyek hétfőn és kedden Budapestet egy mesés tündérvárossá fogják átvarázsolni.

Diszitenek mindenfelé. A tribünök emelei készülnek a körutakon s azon pontokon, melyeket a bevonulási menet érinteni fog. — Diadalkapuk emelkedtek mesés gyorsasággal oly arányokban, minők eddig nem szoktak meg a díszítésekél. Azon utvonalakon melyeket a király érinteni fog, az összes házak be vannak hálózva sodronyokkal.

Mert Budapest a nagy kilvilágítás estéjén villámfényben fog uszni. A gáz effektusával szakított a legújabb kilvilágítás-rendezés, a nappali fényt adó villamosság fogja beragyogni a fővárost f. hó 7-ikén este.

Ebben a részben mesés dolgokat produkálnak. Oriási reflektorokat helyeztek el minden kiemelkedő pontra; a bazilika, a városház és a templomok tornyaira s onnan fogják a sugárkéveket szórni szerte e nép százezreiről hullámzó, ezimer és zászlódszben pompázó utcákban. A házak homlokzatai is úgy fognak kinézni, mintha gyöngyrosorokból volnának építve. Legnagyobb hatást a Ganz-féle gyár, a villamosság központja, — fogja elérni a Duna tükreben visszacsillámló oriási monogrammjával s azokkal a reflektorokkal, melyek a Má-

*) Lapunk egyik fővárosi munkatársától kaptuk e nagybecsű levelet, mely rövid de velős szavakkal, — színekkel rajzolja főváros azon páratlan ünnepélyét, mely az egész Magyarország ünnepe is.

apja e pillanatban végtelenül szenved! Fanni egy asztalkát terített meg a bekövetkezett estén, s két egyénre való készletet rakott föl. Mi lesz ebből? kérdé Etelka — kivel fogok estebédelni?

— Zengei grófnót szólítá fel nagyságos asszonyunk, hogy kegyeddél estebédezésre legyen szives megjelenni! Az urhölgy is sokat szenvedett életében, s gondolá nagyságos asszonyunk, hogy kegyed is szenvedő állapotban legyen, kellen jobban illelenek egy társaságba, mintha egy vidor lényt rendelne kegyed közelébe. A bus szív gyötrelme mindig növekedik, ha körötte gondtalan lényeket érez.

Etelka meg lón lelpelve Erzsébet figyelemteljes kegyességén. Oh, ha apja elétéről bizonyos volna most, mily boldognak érezné magát! Oh ha Géza, a szeretett ifju, most belepne, mellé ünne a puha diszes pamlagra, mily édes boldogságon csevegnének! Még az ablakon sem látta be senki, midőn keblére borulna kedvesének; dus anyagu sötétpiros bársony függönyök folytak alá ezek körül, arany rojtazattal díszítve. Ah, hatha még Szilágyi Erzsébet szavai valósulhatnának, hogy anyját ölelhéne ez életben! De nem, nem, az lehetetlen! Miken is edes reményenl kecségetni a kebelt, melyeknek teljesülése valószínűlten?!

Epen imakönyvébe melyedt, buzzóan eszedve apjáért a mindenhatóhoz, midőn az ajtón kívül álló inas Zengei grófnót bejelenté. Etelka föltrent, kebelt csodás érzemény hatáat. Egy perc alatt atgondola, hogy ő a falusi hölgy miként tud egy budai urnóvel, egy grófnéval társalogni? Mar előbb Fanni által felöltöztetve levén egy Erzsébettől küldetett díszes öltözékbe, ebben tehat nem volt hiány; de igenis remegett a gondolatra, hogy ezen urnó miként fog majd az ő egyszerű kifejezéseim titokban mosolyogni.

Belépett Zengei grófnó; tekintetével Etelkát kereste, ki az asztalkánál ünne, épen imakönyvét tevé le.

tyás-templomot, a királyi lakot, a bazilikát, a korzót stb. fogják vakító fényvel elárasztani.

A jubileumot rendező bizottság újabban rögtönzött korzóbalok rendezését vette tervbe. A kilvilágítás estéjén a nyitabb utcák egy részét finom lécezettel el fogják zárni s ezen az elzárt területen fogják megnyitni a tánczot, melyben mindenki részt vehet.

Impozáns lesz a fáklás menet is. — Az abban való részvételre tömegesen jelentkeznek az előkelő körökhöz tartozó férfiak. — A jelentkezők száma meghaladja a kétezret.

Ó felsége a király a pályaudvarból királyi palotába történendő bevonuláskor, június 6-án délután négyfogatu nyitott, a la Daumont-kocsit használt. Erkezesekor, mindön ő felségét a főváros lakossága üdvözölte a király minden gárda vagy udvari kíséret nélkül vonult be: június 9-én ellenben, az udvarnál való fogadás alkalmával, a hol a jelenlevők mind ő felsége vendégei lesznek, az összes udvari gárdák és az egész udvari szolgálati személyzet különös pompa kifejtése mellett fognak szerepelni.

A jubileumi ünnepek legfényesebb része kétségkívül a király bevonulása volt pünköszt hétfőjén. Ott volt ez alkalommal abban a menetben mind az, ki Magyarországon valamely téra szerepet visz. A bandérium, a diszmagyarruhás küldöttségek fogainak sora olyan hosszú volt, a minő talán 1867. június 8-ikán sem vonult végig az akkor még szegényes kinézésű pest utcáin.

A királyt a pályaudvarról való bevonulása után a várakban az összes főherceg és főhercegnők, valamint az udvari méltóságok fogadták és üdvözölték.

A küllallom összes képviselői jelen voltak az ünnepélyeken; nemcsak az európai, de a kínai, a sámi stb. követek is a magyar fővárosba érkeztek.

Rendkívüli fényes lesz a fogadtatás jun. 8-ikán a királyi várakban.

Az országgyűlés minként házának hódoló tisztelgése után a miniszterelnök vezeti a törvényhatóságokat a király elé egy testben. Ez a küldöttség 1000—12000 tagból fog állani s egyesítendő a városok és a vármegyék színéjává.

Egyszóval a legközelebbi hét első napjai olyan mozgalmak és olyan változatosak lesznek Budapestben, minőkre huszontól év óta nem emlékezünk. S az ország lakosságának amaz ezrei, melyek ezekre a napokra a fővárosba jönnek (s melyek kétharmadrésze nem jut lakáshoz, mert nemcsak a szállodák, de a roppant áron tartott magánlakások is el vannak foglalva) mesés látványok benyomásait fognak hazatérni.

A koronázás huszonöt éves jubileumának fényéről aztán még sokáig, igen sokáig lesz beszélni való mindenfelé.

Ujdonságok.

* **Kossuth Lajosról.** Nagy hazánkfőről Turinból azt az örvendetes hírt vesszük, hogy daczára a beállott nagy nyári hőségnek, folytón a legjobb egészségben van s a legélénkebb figyelemmel kísérte közeletünk legutóbbi mozgalmas napjait is. A nagy veszteségek, melyek gyors egymás utánban érték nemzetünket, a

— Ah, kegyedet imájában megzavarni kegyetlenség volt! monda szeliden, karjait kinyujtva Etelka felé; ki ezt látva, hozzá sietett, s megcsókolt iparkodék kezét. Ne tegye azt kedves hölgy, részemről gyűlölem a hideg udvariasság szabályait. Azért többnyire magam is elvonultan élek, hogy ne kényteleníttessem azokat nagyon követni.

E szavai után csókra nyujta ajkait, s Etelka elfogadván azt, szerényen viszonza a halvány arcra. — Miként érzi magát kedves leányka, ily hirtelen nyert fényárban s kényelemben? mert ha nem csalódom, ma délután mi már harmadszor látjuk egymást.

Etelka a nő szemébe tekintett, s emlékezett, hogy valóban ez azon urnó, kit ma az utcán s majd az előteremben látott. Igaz, én kegyedet láttam ma már több ízben. Nem is késem bevallani azon mély tiszteletet s vonzalmat, melyet kegyed iránt éreztem minden látogatásánál. Legelsőben is kegyed lábái elibe akartam borulni, hogy tanácsaért esedezzem; de a velem levő pap nem engedé, felvén a visszautasítástól.

— Ah, kedvesem! miért nem szólított fel, valóban örvendtem volna bizalmának. Én is szenvedő vagyok fiatalkorom óta, s mint örvendek, ha egy szerencsötlen bus könyeit le-törölhetem. De jöjjön ide a pamlagra mellem! Nem kérem, hogy sorsát beszélje el, mert az emlékek gyakran újra érzetik velünk a kiszívott kint. Most más egyébről szóljunk. Reményem, meg fogunk mi ketten találkozni, mivel én is nyitán bevalom, hogy kegyedet igen becsülöm az udvarnál bátor föllepéséért. Csak legyen bátor, ha érzi, hogy a király kegyelmére érdemes az, kiért esedezni akar. Vagy talán csupán saját egyénisége, szivügye miatt jött ide? Oh, kedvesem! lassa, én más egyébről akartam szólni, s akaratlanójkimra jöttek e kérdések.

(Folyt köv.)

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok, mosó voileok, batist, zephir, atlas-satin, vásznak, kész fehérneműek, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők

SZABÓ LAJOS FIAI

cégnél.

(171) Leszállított árúk az egész idény alatt. 36-

Lakás berendezésekhez

szőnyeg, butorszövet,
FÜGGÖNY,
viaszos vászon
Parkett,
lynoleum (parafaszőnyeg.)
nagy
választékban
tetemesen

leszállított áron
Kunz József és Társa
cégnél DEBRECZENBEN, kistemplombazár.
(127.) 52.-

156.
AZ „ISTVAN“ GŐZMALOM TÁRSULAT
GYÁRTMÁNYAINAK
ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Itt helyben, kötelezettség nélkül.
Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	17.20
B. Szinte » aproszemű		16.80
C. Királyliszt		16.60
1. Lángliszt kivonat.		15.40
2. Elsőrendű zsemlye liszt		14.80
3. Zsemlye liszt		14.20
4. Elsőrendű kenyér liszt		13.60
5. Közép kenyér liszt		13.-
6. Kenyér liszt		11.60
7. Batna kenyér liszt		10.60
8. Takarmány liszt		9.-
11. Finom korpa zsákkal		4.60
11. » » zsák nélkül		4.40
12. Durva korpa zsákkal		4.20
12. » » zsák nélkül		4.-
12. Csirke buza zsák nélkül		3.70

A zsákok súlytartalma, teljesült tiszta súlynak véve
A. B. 0-6 számig 85. kilogramm.
7. és 8. szám 70. »
11. és 12. szám 50. »
(5.) Debreczen, 1892. május 25.

KARDOS LÁSZLÓ
Czegléd-utca
legnagyobb választék
teljesen szintartó
NŐIRUHA
Zefirekben
méterenként 26 krtól 1 frtig.
ANGOL VÁSZNÁKBAN,
francia batistokban,
CRETONOKBAN;
női és férfi ingekre,
gyermek-ruhákra.
(178.) 7.

4263-4264.
1892.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonához tartozó, Szováth községben levő épületek, u. m. a belső volt koresma épület, továbbá a külső Lajda nevű épület, végre az eddigi bolt épület, a városház nagytermében f. 1892. évi június hó 14-ik napján d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen 1893. évi január 1-től 3 évre, tehát az 1896. évi január 1-ig terjedő időre, a város számvevői hivatalánál megtekinthető feltételek mellett, haszonbérbe fognak adatni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítetek, hogy a 350 frt kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez készpénzben letenni tartoznak.

Debreczen, 1892. május hó 30-án.

(251.) 2-2. **A városi tanács.**

Tekintetes Ur!

8 évig semmit sem hallottam és most, ha értelmesen beszélnek, egészen jól hallok. Az Isten fizessen meg önnek ezerszer a nekem küldött fül-olajért. Én nyolczvan és fel éves vagyok és még irni fogok; a hírlapokban pedig közzé fogom tenni, hogy mily kitűnő szer kapható a süketiség ellen. Tisztelettel

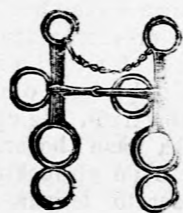
Urban Jozsef. Bernutek.

Ezen

(II.) **fül-olaj**

Dr. Deutsch M.-től, minden nem veleszületett süketiséget gyógyít; nehéz hallást, füldobogást, ugymint minden fülbetegséget azonnal eltávolít. Kapható használati utasítással együtt 1 frt 30 krért **Török József** gyógyszerésznél: Budapest, király-utca 12.

Vidékre 1 frt 50 kr előleges beküldése után
(37.) bérmentve szállíttatik. 10-10

Szöllősi György

ÉKSZERÉSZ, főpiacz, a vároházzal szemben.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint a Főpiacz a Sinay örökösök házában több évek óta fennállott

arany, ezüst, ékszer és óra-üzletemet

1892. év május 1-től. Főpiacz, Simonffy Emil ur házába a vároházzal szemben helyeztem át.

Ezzel kapcsolatban szives tudomásul hozom, hogy üzletemet a mai kor igényeihez képest minden, e szakmához tartozó árukkal láttam el, azokat jótállás mellett a legolcsóbb árban szolgálom ki. — ugyszintén mindennemű ékszer tárgyak legújabb divat szerinti készítését, valamint javításokat, véséseket a legutányosabb árban teljesítek. Becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

SZÖLLŐSI GYÖRGY
ékszerész.

(210.) 8-10.

UJSÖRCSARNOK

Van szerencsém a nagyrödemű közönség tudomására juttatni, miszerint nagy-csapó-utczai 330. számú házában a nyári alkalomra csinosan berendezett **udvar-helyiséget** és **»Kőbányához«** címzett

uj söracsarnokomat

MA, kedden este

zenekar működése mellett, megnyitom.

Érmelléki boraim valódiságáról a t. közönség évek hosszú során át meggyőződést szerezhetett s mindaddig, míg lehetséges lesz, igyekezni fogok azon, hogy üzletem jóhírére e téren továbbra is fentartsam és biztosítom a fogyasztó közönséget arról, hogy nálam nem pinczében gyártott, de **valóságos ermelléki borok** szolgáltatnak ki.

Ajánlom egyuttal magyar konyhamat úgy **bent étkezők**, mint **kihordatni** óhajtok figyelmébe a legutányosabb ár, pontos és **tiszta kiszolgálás** mellett. — Üzletemet a t. közönség további pártfogásába ajánlva — vagyok teljes tisztelettel

TÖRÖ IMRE,
vendéglős.

(242.) 3-10.

Valódi francia és angol szerszámok

minden iparághoz és minden darab mellett jótállás,
Épület-vasalások és kátránytető-lemezek.
rúdvasak, lemezek, VASTARTÁLYOK,
legfinomabb öntött acélok és fémek.

Gazdasági-, kerti-, házi- és konyha-felszerelések,
Kerti-lóczák és vas-butorok, árnyékszék-closettek és vízvezeteki kagylók.
AGYAG- és VAS-KÁLYHÁK, KONYHÁK,

Tizedes és egyensúly mérlegek
legjobb minőségben,

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek
legjobb rendszer (részletfizetésre is.)

Tűz- és betörés elleni pénzszekrények,
kirakat- és ajtó acél-redőnyök.

Legolcsóbb beszerzési forrás.

(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
(6.) **vasnagykereskedés** 42.-
DEBRECZEN, VÁROSHÁZÁBAN.

